

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
GIOVANNIHO PITRUZZELLY
přednesené dne 16. června 2022¹

Věc C-175/21

Harman International Industries, Inc.
proti
AB SA

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Sądem Okręgowym w Warszawie (krajský soud ve Varšavě, Polsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Články 34 a 36 SFEU – Volný pohyb zboží – Ochranná známka Evropské unie – Nařízení (EU) 2017/1001 – Článek 15 – Vyčerpání práv z ochranné známky Evropské unie – Důkazní břemeno – Účinná soudní ochrana“

1. Jak lze v případě žaloby podané vlastníkem ochranné známky na zastavení distribuce neautorizovaných výrobků dosáhnout rovnováhy mezi ochranou vlastníka ochranné známky a ochranou distributora výrobků, který v řízení namítá vyčerpání práv z ochranné známky? Může být souhlas vlastníka ochranné známky s uvedením výrobků na trh v EHP implicitní? Je obecné znění výroku rozsudku a odložení identifikace výrobků uvedených na trh v EHP do fáze výkonu rozhodnutí slučitelné se zásadou účinné soudní ochrany? Jak má být rozloženo důkazní břemeno?

I. Právní rámec

A. Unijní právo

2. Článek 9 nařízení 2017/1001 stanoví²:

„1. Ze zápisu ochranné známky EU vyplývají pro jejího vlastníka výlučná práva“.

[...]

3. Může být zakázáno zejména [...]:

[...]

¹ – Původní jazyk: italština.

² – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie (Úř. věst. 2017, L 154, s. 1).

b) nabízet pod tímto označením výrobky, uvádět je na trh nebo je skladovat za tímto účelem anebo nabízet či poskytovat pod tímto označením služby;

c) dovážet nebo vyvážet pod tímto označením výrobky;

[...]

3. Článek 15 odst. 1 nařízení 2017/1001 stanoví:

„Ochranná známka EU neopravňuje vlastníka, aby zakázal její užívání pro výrobky, které byly pod touto ochrannou známkou uvedeny na trh v Evropském hospodářském prostoru vlastníkem samým nebo s jeho souhlasem“.

4. Článek 129 odst. 3 nařízení 2017/1001, nadepsaný „Rozhodné právo“, stanoví, že:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, řídí se soud pro ochranné známky EU procesními předpisy, které platí pro obdobná řízení ve věcech národních ochranných známek toho členského státu, na jehož území má sídlo“.

5. Článek 3 odst. 2 směrnice 2004/48³ stanoví, že:

„Tato opatření, řízení a nápravná opatření musí být rovněž účinná, přiměřená a odrazující a musí být používána způsobem, který zabraňuje vzniku překážek právně dovoleného obchodu a poskytuje záruky proti jejich zneužití“.

B. Polské právo

6. Článek 325 ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (zákon o občanském soudním řádu) ze dne 17. listopadu 1964, konsolidované znění, ve znění pozdějších předpisů (Dz. U. z roku 2019 č. 1460) (dále jen „občanský soudní řád“) stanoví:

„Výrok rozsudku obsahuje název soudu, jména soudců, vedoucího soudní kanceláře a státního zástupce, pokud se řízení účastnil, datum a místo jednání a vyhlášení rozsudku, jména účastníků řízení a předmět věci, jakož i rozhodnutí soudu o návrzích účastníků řízení“.

7. Podle článku 758 občanského soudního řádu jsou ve věcech výkonu rozhodnutí příslušné Sądy Rejonowe (okresní soudy) a soudní exekutoři při těchto soudech.

8. Článek 767 odst. 1 a 2 tohoto zákona stanoví:

„1. Nestanoví-li zákon jinak, lze se proti úkonům soudního exekutora odvolat k Sądu Rejonowemu (okresní soud). Odvolání je možné také proti nezohlednění dokumentu soudním exekutorem. Odvolání projednává soud v působnosti soudního exekutora.“

[...]

³ – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. 2004, L 157, s. 61; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).

2. Odvolání může podat účastník řízení nebo jiná osoba, jejíž práva byla jednáním nebo opomenutím soudního exekutora porušena nebo ohrožena.

[...].“

9. Článek 843 výše uvedeného zákona v odstavci 3 stanoví:

„V odvolání musí odvolatel uvést všechny námitky, které lze v této fázi uplatnit, jinak ztratí právo uplatnit je v dalším řízení“.

10. Článek 1050 tohoto zákona v odstavcích 1 a 3 stanoví:

„1. Je-li dlužník povinen provést úkon, který nemůže provést jiná osoba a jehož provedení závisí výlučně na jeho vůli, soud, v jehož soudní příslušnosti má být úkon proveden, na návrh věřitele a po slyšení účastníků řízení stanoví dlužníkovi lhůtu k provedení úkonu pod sankcí pokuty, jestliže tak neučiní ve stanovené lhůtě.

[...]

3. Uplynula-li lhůta poskytnutá dlužníkovi k provedení úkonu, aniž by jej dlužník provedl, soud na návrh věřitele uloží dlužníkovi pokutu a současně stanoví novou lhůtu k provedení úkonu pod sankcí zvýšené pokuty.“

11. Článek 1051 občanského soudního řádu v odstavci 1 stanoví:

„Je-li dlužník povinen zdržet se určitého jednání nebo nebránit v úkonech věřiteli, soud, v jehož soudní příslušnosti dlužník nesplnil svou povinnost, na návrh věřitele, po vyslechnutí účastníků řízení a po zjištění, že dlužník porušil svou povinnost, uloží dlužníkovi pokutu. Stejným způsobem postupuje soud i v případě nového návrhu věřitele.“

II. Skutkový stav, původní řízení a předběžné otázky

12. Společnost Harman International Industries, Inc (dále jen „žalobkyně“), se sídlem ve Stamfordu (Spojené státy americké) je vlastníkem výlučných práv z ochranných známek Evropské unie zapsaných pod čísly 001830967, 005336755, 015577621, 003191004, 003860665, 0150221652, 001782523, 005133251 a 009097494.

13. Výrobky žalobkyně (audiovizuální vybavení, zejm. reproduktory, sluchátka a audiosystémy) označené uvedenými ochrannými známkami jsou distribuovány na území Polska jediným subjektem, se kterým žalobkyně uzavřela smlouvu o distribuci a který prodává výrobky žalobkyně koncovým zákazníkům v prodejnách s elektronickými přístroji.

14. Žalobkyně používá systémy označování svých výrobků, na jejichž základě nelze podle předkládajícího soudu vždy určit, zda byl výrobek žalobkyní určen pro trh Evropského hospodářského prostoru (EHP) nebo mimo něj. Označení na některých výrobcích opatřených ochrannými známkami žalobkyně totiž neobsahují zkratky týkající se územního označení, takže neuvádějí místo, kde má být výrobek s jejím souhlasem poprvé uveden na trh. To vede k tomu, že některá označení jsou tedy uvedena jak na obalech výrobků určených k uvedení na trh v EHP, tak

na obalech výrobků určených k uvedení na trh mimo EHP. U těchto výrobků je ke zjištění trhu, pro který jsou určeny, nutné využít inforatické pomůcky, kterou disponuje žalobkyně a která obsahuje databázi výrobků s uvedením trhu, pro který byl ten-který konkrétní kus výrobku určen.

15. AB SA, se sídlem v Magnicích (Polsko), společnost žalovaná v původním řízení (dále jen „žalovaná“), vykonává hospodářskou činnost v oblasti distribuce elektronických zařízení. Žalovaná uváděla na polský trh výrobky vyrobené žalobkyní a označené ochrannými známkami EU žalobkyně. Žalovaná nakupovala dotčené výrobky od jiného prodejce než distributora výrobků na polském trhu, s nímž žalobkyně uzavřela smlouvu. Žalovaná uvádí, že od tohoto prodávajícího obdržela ujištění, že uvedení daných výrobků na polský trh neporušuje výlučná práva žalobkyně z ochranných známek Evropské unie, neboť v návaznosti na dřívější uvedení výrobků označených ochrannými známkami EU na trh v EHP žalobkyní nebo s jejím souhlasem došlo k vyčerpání těchto práv.

16. Žalobkyně podala k Sądu Okręgowemu w Warszawie (krajský soud ve Varšavě) jako soudu prvního stupně žalobu, kterou se domáhala, aby byla žalované uložena povinnost zdržet se porušování jejich práv z ochranné známky EU tím, že jí bude zakázán dovoz, uvádění na trh, import, nabízení, propagování a skladování reproduktorů, sluchátek a jejich balení označených byť i jedinou ochrannou známkou EU žalobkyně, které předtím nebyly uvedeny na trh v EHP žalobkyní nebo s jejím souhlasem. Kromě toho se žalobkyně domáhala toho, aby soud uložil žalované povinnost stáhnout takové reproduktory a sluchátka a jejich balení z trhu nebo je zničit.

17. Žalovaná zpochybňovala nároky žalobkyně na základě zásady vyčerpání práv z ochranné známky EU a zaměřila svou obranu na ujištění, které obdržela od prodávajícího, že dotyčné výrobky již byly uvedeny na trh v EHP.

18. V tomto ohledu předkládající soud uvádí, že systémy označování výrobků žalobkyně neumožňují určit, zda byly výrobky určeny pro trh EHP či nikoli. Z tohoto důvodu žalovaná nemohla prokázat, že kopie výrobku označeného ochrannou známkou EU žalobkyně byla uvedena na trh v EHP žalobkyní nebo s jejím souhlasem. Žalovaná by se jistě mohla obrátit na svého prodejce; nicméně je nepravděpodobné, uvádí dále předkládající soud, že by byla schopna získat užitečné informace o totožnosti osoby, od níž dodavatel získal dotčené kopie, nebo o osobách v řetězci distribuce kopií na polském území, protože dodavatelé obvykle nejsou ochotni zveřejnit své zdroje dodávek, aby nepřišli o odběratele.

19. V této souvislosti předkládající soud uvádí, že praxe polských soudů, které ve výročních rozsudcích, jimiž vyhovují žalobám, používají obecnou formulaci „výrobky označené ochrannými známkami žalobce, které předtím nebyly uvedeny na trh [EHP] žalobcem (vlastníkem ochranné známky EU) nebo s jeho souhlasem“, způsobuje vážné obtíže při uplatňování práva na obhajobu a nejistotu při uplatňování práva. Tento způsob vyhotovení výrokové části rozhodnutí má podle předkládajícího soudu za přímý důsledek praktickou nemožnost jejich výkonu na základě informací, které obsahují.

20. Bez ohledu na to, zda je rozhodnutí vykonáno dobrovolně nebo příslušným orgánem provádějícím výkon rozhodnutí, je totiž pro jeho praktickou vykonatelnost nezbytné získat od vlastníka nebo žalovaného další informace k identifikaci konkrétních výrobků, které jsou opatřeny ochrannou známkou EU.

21. Zejména je vyžadována zvláštní spolupráce žalobce, vlastníka ochranné známky, pro přístup do databáze obsahující informace nezbytné k identifikaci výrobků.

22. Z odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce dále vyplývá, že praxe uplatňovaná při výkonu rozhodnutí, jejichž výrok je formulován obecně, není jednotná a liší se podle povahy rozsudku, který má být uplatněn, a v mnoha případech může vést i k zabavení výrobků, které jsou v oběhu, aniž by došlo k porušení výlučného práva z ochranné známky. V podstatě se skutečně může stát, že se ochrana výlučného práva z ochranné známky EU rozšíří i na výrobky, pro které je toto právo vyčerpáno.

23. Kromě toho předmětná praxe vyvolává další nejistoty ohledně procesních záruk pro účastníky řízení v případech týkajících se ochrany výlučného práva uděleného ochrannou známkou EU. Ze znění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je totiž zřejmé, že pro žalovanou je velmi obtížné prokázat v řízení před soudem, že konkrétní kus výrobku byl uveden na trh v EHP žalobkyní nebo s jejím souhlasem.

24. Podle ustanovení polského práva, na něž odkazuje předkládající soud, nápravné prostředky, které má dlužník k dispozici v řízení o předběžných opatřeních a v řízení o výkonu rozhodnutí, tedy odvolání proti úkonům soudního exekutora a žaloba proti výkonu rozhodnutí, neumožňují účinně napadnout způsob výkonu rozhodnutí orgánem provádějícím výkon rozhodnutí, tedy účinně určit kopie, které mají být z výkonu rozhodnutí vyloučeny.

25. Ze všech těchto důvodů předkládající soud pochybuje o slučitelnosti této praxe polských soudů se zásadami volného pohybu zboží, vyčerpání práv z ochranné známky EU a povinnosti členských států zavést nápravné prostředky nezbytné k zajištění účinné soudní ochrany.

26. Sąd Okręgowy w Warszawie (krajský soud ve Varšavě) tedy přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 36 druhá věta SFEU ve spojení s čl. 15 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie, jakož i s čl. 19 odst. 1 [druhým pododstavcem] Smlouvy o Evropské unii vykládán v tom smyslu, že brání praxi vnitrostátních soudů členských států, které

- při posuzování návrhů vlastníka ochranné známky na zakázání přepravy, uvádění na trh, nabízení, dovážení a propagování výrobků označených ochrannou známkou EU a na uložení povinnosti stáhnout takové výrobky z trhu nebo povinnosti je zničit, a
- při rozhodování o předběžných opatřeních spočívajících v zabavení výrobků označených ochrannou známkou EU,

odkazují v rozsudcích na „výrobky, které nebyly uvedeny na trh v Evropském hospodářském prostoru vlastníkem ochranné známky nebo s jeho souhlasem“, v důsledku čehož je zjištění, na které výrobky označené ochrannou známkou EU se vztahují uložené povinnosti a zákazy (tj. zjištění, které výrobky nebyly uvedeny na trh v Evropském hospodářském prostoru vlastníkem ochranné známky nebo s jeho souhlasem), vzhledem k obecné formulaci rozsudku, ponecháno na orgánu provádějícím výkon rozhodnutí, jenž při uvedeném zjišťování vychází z prohlášení vlastníka ochranné známky nebo z pomůcek poskytnutých vlastníkem (včetně inforatických pomůcek a databází), třebaže přípustnost zpochybnění uvedených zjištění orgánu provádějícího výkon rozhodnutí v řízení ve věci samé před soudem je vyloučena nebo omezena povahou procesních prostředků, které má žalovaný k dispozici v řízení o předběžném opatření a ve vykonávacím řízení?“

III. Právní analýza

A. Úvodní poznámky

27. Svou jedinou předběžnou otázkou, která se týká míry přesnosti požadované ve znění výroku rozsudku o vyčerpání práv z ochranné známky podle čl. 15 odst. 1 nařízení 2017/1001, předkládající soud vyjadřuje pochybnosti jak ohledně zajištění volného pohybu zboží, tak ohledně účinné soudní ochrany distributora, který je žalován vlastníkem ochranné známky EU za údajně protiprávní uvádění výrobků chráněných právem z ochranné známky na trh v EHP.

28. Přesněji řečeno, podle názoru vnitrostátního soudu obecné znění výroku vydaného soudem v nalézacím řízení vede k tomu, že distributor výrobků, který je v řízení žalovaným, má nadměrně ztíženou možnost obrany. To vyvolává otázku rozložení důkazního břemene v řízení, zejména ve fázi výkonu rozhodnutí, a to i z důvodu zvláštního procesního systému členského státu, který tím, že klade na žalovaného přísné požadavky na podání návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí, není podle předkládajícího soudu vhodný pro poskytnutí účinné ochrany žalovanému.

29. Písemná vyjádření předložily žalobkyně, žalovaná, polská vláda a Evropská komise.

30. Žalobkyně má za to, že na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je třeba odpovědět záporně, neboť jakékoli jiné řešení by bylo v rozporu s pravidlem vyčerpání práv z ochranné známky. Kromě toho, že zpochybňuje popis skutkového stavu a výklad polské právní úpravy podaný předkládajícím soudem, se zejména domnívá, že v případě řešení navržených předkládajícím soudem – zejména uložení povinnosti vlastníkovi ochranné známky přesně uvádět na výrobcích „ochranné známky nebo sériová čísla“ – by došlo k diskriminaci hospodářských subjektů, jejichž ochranná známka byla porušena, neboť taková povinnost není stanovena ani v unijním právu, ani ve vnitrostátním právu.

31. Žalobkyně rovněž zpochybňuje skutečnost, že společnost Harman má na polském trhu pouze jednoho distributora svých výrobků, a proto se domnívá, že nelze připustit obrácení důkazního břemene, jak bylo stanoveno v rozsudku *Van Doren + Q*⁴, neboť – mimo případy výhradní distribuce – důkazní břemeno ohledně existence souhlasu s uvedením zboží na trh mimo EHP leží na žalovaném.

32. Žalovaná, polská vláda a Komise se naopak domnívají, že na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je třeba odpovědět kladně.

33. Žalovaná a polská vláda souhlasí se skutkovým stavem zjištěným předkládajícím soudem. Žalovaná se zejména domnívá, že každý rozsudek vydaný soudem by měl žalovanému umožnit jeho dobrovolný výkon bez využití informací obsažených v databázích žalobce, které mu nejsou přístupné. Tento praktický problém by se podle jejího návrhu dal vyřešit zavedením jednotného systému označování s povinností uvádět na kopiích výrobků trh určení.

34. Polská vláda se domnívá, že vzhledem k tomu, že tradiční pravidla rozdělení důkazního břemene v řízeních o porušení práva k výlučné ochranné známce mohou v některých případech vést k faktickému omezení volného pohybu zboží, může být odůvodněné je upravit za použití

⁴ – Rozsudek ze dne 8. dubna 2003, *Van Doren + Q* (C-244/00, EU:C:2003:204).

zásad stanovených v rozsudku *Van Doren + Q*. Polská vláda se zejména domnívá, že dodržení těchto zásad by bylo možné pouze tehdy, pokud by dokazování prováděl výhradně soud rozhodující ve věci samé.

35. Naopak Komise – ačkoli souhlasí s tím, že je možné přenést důkazní břemeno ohledně souhlasu s uvedením zboží na trh mimo EHP na vlastníka práva z ochranné známky – se domnívá, že unijní právo v zásadě nebrání možnosti ponechat na orgánu provádějícím výkon rozhodnutí, aby určil, kterých předmětů označených ochrannou známkou EU se týkají soudní příkazy a zákazy. Dodává však, že takové řešení v souladu se zásadou účinné soudní ochrany předpokládá, že žalovaný v předběžném a vykonávacím řízení má k dispozici všechny nezbytné prostředky k ochraně svého práva v soudním řízení.

36. Ze spisu je zřejmé, že projednávaná věc se týká zejména paralelního dovozu „smíšených“ výrobků, tedy výrobků, u nichž byla vyčerpána výlučná práva vlastníka a které se mohou volně pohybovat v EHP, a výrobků určených k uvedení na trh mimo EHP, jejichž uvedení na trh v EHP porušuje práva vlastníka.

37. Předkládající soud konkrétně uvádí, že v okamžiku zabavení je velmi obtížné rozlišit obě skupiny výrobků a z tohoto důvodu velmi často jediná spolehlivá informace, která umožňuje určit, kde bylo zboží uvedeno na trh, pochází od vlastníka ochranné známky.

38. Obecné znění výroku, které pouze přebírá ustanovení uvedené v čl. 15 odst. 1 nařízení 2017/1001, vede *de facto* k odložení určení místa, kde bylo zboží uvedeno na trh, na dobu výkonu rozhodnutí. Odložení do fáze výkonu rozhodnutí je problematické, neboť podle polského práva, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, jsou procesní práva žalovaného ve fázi výkonu rozhodnutí velmi omezena; to platí zejména z důvodu nutného zapojení vlastníka práva z ochranné známky EU. Nezbytná součinnost žalobce, vlastníka ochranné známky, žalovanému-distributorovi výrobků neumožňuje účinně a samostatně chránit své postavení v soudním řízení.

39. Ve své analýze se zaměřím na dvě otázky, které se mi zdají být zásadní pro zodpovězení předběžné otázky položené předkládajícím soudem: zásada vyčerpání práv z ochranné známky ve vztahu k pravidlům volného pohybu zboží a účinnost soudní ochrany žalovaného-distributora zboží v témže soudním řízení, a to jak s ohledem na obecné znění výroku, tak na rozložení důkazního břemene.

B. Vyčerpání práv z ochranné známky Evropské unie a volný pohyb zboží: pojem „souhlas“

40. Jak je známo, ustanovení čl. 15 odst. 1 nařízení (EU) 2017/1001 kodifikovalo⁵ zásadu vyčerpání práv z ochranné známky, podle níž vlastník práva vyplývajícího z označení poté, co přímo nebo s jeho souhlasem uvedl na trh výrobek označený jeho ochrannou známkou, již nemůže uplatňovat práva související s ochrannou známkou, aby zabránil následnému prodeji takových výrobků.

⁵ – Dávno před harmonizací práva duševního vlastnictví Soudní dvůr uznal, že výkon výlučného práva vlastníka takového práva, pokud nespadá pod ochranu poskytovanou pravidly hospodářské soutěže (čl. 101 odst. 1 SFEU), musí být zkoumán s ohledem na právo volného pohybu zboží.

41. Toto ustanovení v podstatě identicky přebírá článek 7 směrnice 89/104/EHS⁶, který kodifikoval judikaturu týkající se zásady vyčerpání práv z ochranné známky, stejně jako článek 13 nařízení (ES) č. 40/94⁷ kodifikoval judikaturu týkající se ochranné známky Společenství. Směrnice 89/104/EHS byla zrušena směrnicí 2008/95/ES, která byla následně zrušena směrnicí (EU) 2015/2436⁸. Nařízení (ES) č. 40/94 bylo zrušeno nařízením Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství⁹, které bylo následně zrušeno nařízením (EU) 2017/1001. Ačkoli je článek 15 nařízení 2017/1001 – stejně jako článek 15 směrnice 2015/2436 – formulován částečně odlišně od ustanovení, která byla postupem času zrušena, je třeba mít za to, že výklady, které Soudní dvůr poskytl k dřívějším textům, si mohou zachovat svou relevanci, a to vzhledem k tomu, že obě ustanovení sledují stejný cíl, kterým je vyvážení práv z ochranné známky s ochranou volného pohybu zboží na vnitřním trhu.

42. Základ tohoto institutu spočívá v tom, že vlastníkově je přiznáno právo kontrolovat pouze první uvedení výrobků označených ochrannou známkou na příslušný trh, aniž by byly vytvářeny překážky nebo omezení dalšího oběhu chráněných výrobků, které by byly neslučitelné se zásadou volného obchodu¹⁰.

43. Citované ustanovení je totiž třeba chápat a vykládat ve světle článku 36 SFEU¹¹, a to i s ohledem na to, že zajišťuje úplnou harmonizaci¹² pravidel ohledně vyčerpání práv z ochranných známek tím, že kodifikuje velkou část judikatury Soudního dvora týkající se volného pohybu zboží¹³.

44. V důsledku toho nemůže použití ustanovení čl. 15 odst. 1 nařízení 2017/1001 v žádném případě vést k legitimizaci nebo ospravedlnění překážek volného pohybu zboží a *de facto* ke znovuzavedení mezistátních překážek a celních hranic zrušených společným trhem¹⁴ nebo ke snížení procesních záruk pro účastníky řízení v případech týkajících se ochrany výlučného práva z ochranné známky EU.

45. Ve světle těchto úvah je třeba posoudit, jak naznačuje předkládající soud, zda praxe polských soudů, které formulují výrok rozsudku obecně, ve spojení s tím, že rozlišení mezi kategoriemi výrobků je zřejmě provedeno pouze na základě informací a databází, které má k dispozici žalobkyně, může představovat prostředek diskriminace nebo zastřené omezování obchodu mezi členskými státy ve smyslu článku 36 SFEU.

⁶ – První směrnice Rady ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 1989, L 40, s. 1; Zvl. vyd., s. 92).

⁷ – Úř. věst. 1994, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 146

⁸ – Úř. věst. 2015, L 336, s. 1.

⁹ – Úř. věst. 2009, L 78, s. 1.

¹⁰ – Pro přesnou rekonstrukci této zásady z historicistické perspektivy viz D. Sarti, *Diritti esclusivi e circolazione dei beni*, Milán, 1996, s. 17 a násl., jakož i s. 73 a násl.

¹¹ – Rozsudek ze dne 11. července 1996, Bristol-Myers Squibb a další, (C-427/93, C-429/93 a C-436/93, EU:C:1996:282, bod 27).

¹² – Viz rozsudek ze dne 16. července 1998, Silhouette International Schmied (C-355/96, EU:C:1998:374, body 25 a 29).

¹³ – Soudní dvůr podpořil volný pohyb zboží použitím ustanovení Smluv v oblasti hospodářské soutěže: rozsudek ze dne 13. července 1966, Établissements Consten S.à.R. L. a Grundig-Verkaufs-GmbH v. Komise Evropského hospodářského společenství (spojené věci 56/64 a 58/64, EU:C:1966:41); rozsudek ze dne 29. února 1968, Parke, Davis & Co. v. Probel a další (C-24/67, EU:C:1968:11); rozsudek ze dne 18. února 1971, Sirena S.r.l. v. Eda S.r.l. a další (C-40/70, EU:C:1971:18).

¹⁴ – K dosažení těchto cílů použil Soudní dvůr nejprve zákaz dohod omezujících hospodářskou soutěž a poté výše uvedená pravidla o volném pohybu zboží, v té době článek 85 Smlouvy, nyní článek 101 SFEU. Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 13. července 1966, Établissements Consten S.à.R.L a Grundig-Verkaufs-GmbH v. Komise Evropského hospodářského společenství (spojené věci 56/64 a 58/64, EU:C:1966:41).

46. Z rámce nastíněného předkládajícím soudem by tato praxe totiž mohla, byť nepřímo, zachovat tato omezení a rozšířit ochranu výlučného práva z ochranné známky EU na výrobky, pro které bylo toto právo vyčerpáno.

47. Soudní dvůr opakovaně uvedl, že článek 36 SFEU¹⁵, a tedy zákaz dovozních omezení a opatření s rovnocenným účinkem, může připouštět výjimky z důvodu ochrany práv průmyslového a obchodního vlastnictví; protože však zákaz ovlivňuje výkon práv, a nikoli jejich existenci, je výjimka přípustná v rozsahu, v jakém se výjimky „jeví jako nezbytné pro ochranu práv, která představují specifický předmět“¹⁶ vlastnického práva¹⁷.

48. Vlastník ochranné známky musí sám uvést na trh¹⁸ nebo souhlasit s uvedením jakéhokoli výrobku označeného jeho ochrannou známkou na trh¹⁹. Rovnocennost mezi oběma situacemi – uvedení výrobků opatřených ochrannou známkou na trh vlastníkem nebo s jeho souhlasem – byla vždy potvrzována již od prvních rozhodnutí, v nichž byla vyslovena zásada vyčerpání práv²⁰.

49. Existence souhlasu je tedy rozhodujícím faktorem při určování, kdy musí ochrana práv duševního vlastnictví ustoupit před zásadou volného pohybu zboží.

50. Pokud jde o definici souhlasu, rozsudek *Ideal Standard* poskytl důležitá vodítka, když upřesnil, že souhlas nemůže být nikdy implicitní²¹.

51. V rozsudku *Sebago* Soudní dvůr s odkazem na směrnici 89/104/EHS o ochranných známkách uvedl, že „aby existoval souhlas ve smyslu čl. 7 odst. 1 [...], musí být udělen pro každý výrobek, ve vztahu k němuž se uplatňuje vyčerpání práv“²².

52. Ve spojených věcech *Davidoff a Levi Strauss*²³, které se týkaly směrnice 89/104, Soudní dvůr rozhodl, že definice charakteristik souhlasu s uvedením na trh v EHP ve smyslu čl. 7 odst. 1 směrnice 89/104 nesmí být ponechána na vnitrostátním právu, protože jinak by to vedlo k tomu, že by se ochrana lišila v závislosti na použitelném právu.

¹⁵ – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. října 1974, *Centrafarm BV a další v. Winthrop BV* (16/74, EU:C:1974:115); rozsudek ze dne 23. května 1978, *Hoffmann-La Roche & Co. AG v. Centrafarm Vertriebsgesellschaft Pharmazeutischer Erzeugnisse mbH* (C-102/77, EU:C:1978:108); rozsudek ze dne 4. října 2011, *Football Association Premier League a další* (spojené věci C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 94).

¹⁶ – Viz výše uvedený rozsudek ze dne 31. října 1974, *Centrafarm BV a Adriaan de Peijper v. Winthrop BV*, bod 7; výše uvedený rozsudek ze dne 23. května 1978, *Hoffmann-La Roche & Co. AG v. Centrafarm Vertriebsgesellschaft Pharmazeutischer Erzeugnisse mbH*, bod 6. V tomto ohledu viz také stanovisko generální advokátky E. Sharpston ze dne 6. dubna 2006 ve věci *Boehringer Ingelheim a další* (C-348/04, EU:C:2006:235, bod 9), které upřesňuje, které dvě složky tvoří konkrétní předmět práva z ochranné známky: „Zaprvé jde o právo užívat ochrannou známku pro první uvedení zboží, které je touto ochrannou známkou chráněno, do oběhu ve Společenství, přičemž následovně je toto právo vyčerpáno. Zadruhé se jedná o právo bránit každému užití ochranné známky, které by mohlo narušit záruku původu, jež zahrnuje zaprvé záruku totožnosti původu, a zadruhé záruku integrity výrobku označeného ochrannou známkou“.

¹⁷ – Rozsudkem ze dne 8. června 1971, *Deutsche Grammophon v. Metro SB* (C-78/70, EU:C:1971:59), se Soudní dvůr poprvé vyjádřil k tomuto tématu, navíc právě v oblasti práv souvisejících s autorským právem.

¹⁸ – Pojem „uvedení na trh“, chápaný jako účinek, se týká rozšíření práv udělených ochrannou známkou, a proto podléhá plné harmonizaci, ačkoli jednání a akty, které jej vyvolávají, jsou upraveny v každém členském státě. Viz rozsudek ze dne 3. června 2010, *Coty Prestige Lancaster Group* (C-127/09, EU:C:2010:313, body 27 a 28); rozsudek ze dne 23. dubna 2009, *Copad* (C-59/08, EU:C:2009:260, bod 40); rozsudek ze dne 30. listopadu 2004, *Peak Holding* (C-16/03, EU:C:2004:759, body 31 a 32).

¹⁹ – Viz rozsudek ze dne 1. července 1999, *Sebago a Maison Dubois* (C-173/98, EU:C:1999:347, body 19 a 20).

²⁰ – Viz rozsudek ze dne 31. října 1974, *Centrafarm BV a další v. Winthrop BV* (C-16/74, EU:C:1974:115, bod 1).

²¹ – Viz rozsudek ze dne 22. června 1994, *IHT v. Ideal Standard* (C-9/93, EU:C:1994:261, bod 43), podle něhož je pro vyčerpání práva nezbytné, „aby vlastník práva ve státě dovozu měl přímo či nepřímo pravomoc určovat výrobky, které mohou být ve státě vývozu označeny ochrannou známkou, a kontrolovat jejich kvalitu“.

²² – Viz rozsudek ze dne 1. července 1999, *Sebago Inc. a Ancienne Maison Dubois & Fils SA v. G-B Unic SA* (C-173/98, EU:C:1999:347, bod 22).

²³ – Rozsudek ze dne 20. listopadu 2001, *Zino Davidoff a Levi Strauss* (spojené věci C-414/99, C-415/99, C-416/99, EU:C:2001:617).

53. Pokud jde o možnost „nevýslovného“ souhlasu, Soudní dvůr upřesnil, že je třeba stanovit možné formy projevu souhlasu vlastníka ochranné známky s uvedením na trh v EHP, který musí být projevěn takovým způsobem, aby s jistotou vyjadřoval úmysl vzdát se tohoto práva, ale nevyloučil, že „může vyplývat konkludentně z pozdějších skutečností a okolností, současně existujících nebo následujících po uvedení na trh mimo EHP“²⁴.

54. Konkludentní souhlas s uvedením na trh totiž nemůže vyplývat z pouhého mlčení vlastníka ochranné známky nebo ze skutečnosti, že vlastník nesdělil své námitky proti dovozu do EHP všem následným nabyvatelům výrobků, anebo že neuvedl zákaz na těchto výrobcích nebo že neuložil smluvní omezení při prodeji zboží²⁵.

55. Za určitých specifických podmínek tedy může souhlas výjimečně vyplývat i z konkludentního jednání vlastníka práv z ochranné známky, i když, opakuji, pravidlem je výslovný souhlas.

56. Kdo musí v případném soudním řízení předložit důkaz o takovém souhlasu, ať už výslovném nebo konkludentním? Jaká zjištění musí soud učinit, aby určil, na které výrobky uvedené na trh se ještě vztahuje ochrana ochranné známky a na které nikoliv; musí být tato zjištění nutně učiněna ve fázi rozhodování o meritu věci nebo mohou být učiněna i ve fázi výkonu rozhodnutí?

57. Taková jsou dvě hlediska zdůrazněná v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, která sice mají vlastní pojmovou autonomii, ale mají společný původ v praxi polských soudů v oblasti obecného znění výroku a vyvolávají společnou právní otázku, a to otázku účinné soudní ochrany žalovaného-distributora výrobků, který v rámci žaloby podané na ochranu ochranné známky namítá, že právo bylo vyčerpáno.

58. Předkládající soud totiž žádá Soudní dvůr, aby posoudil, zda lze praxi polských soudů spočívající v přijetí obecné formulace výroku rozhodnutí týkajících se porušení práv z ochranné známky v důsledku paralelního dovozu považovat za souladnou se základními zásadami volného pohybu zboží a účinné soudní ochrany. Konkrétně předkládající soud uvádí, že odkaz v odůvodnění a výroku rozsudku na „výrobky, které nebyly uvedeny na trh v EHP vlastníkem nebo s jeho souhlasem“ nemusí být v závislosti na okolnostech vhodný a dostatečně přesný.

59. Důsledkem této praxe vyhotovování výrokové části rozsudků je podle předkládajícího soudu praktická nemožnost výkonu těch rozsudků, které postrádají informace nezbytné pro výkon. Bez ohledu na to, zda je rozhodnutí vykonáno dobrovolně nebo orgánem provádějícím výkon rozhodnutí, jsou stále zapotřebí další informace k identifikaci výrobků, kterých se rozsudek týká.

60. Podle předkládajícího soudu může pouze vlastník ochranné známky uvést určení zboží, které je předmětem řízení, a žalovanému je tak znemožněno zpochybnit tato zjištění jak v předběžné fázi, tak ve fázi výkonu rozhodnutí, neboť nemá přístup k samotným informacím.

61. Ve výše uvedeném kontextu vyvstává otázka slučitelnosti polského práva se zásadami vyjádřenými v čl. 19 odst. 1 SEU a v článku 47 Listiny základních práv EU: požívá žalovaný-distributor účinné soudní ochrany v členském státě?

²⁴ – Viz rozsudek ze dne 20. listopadu 2001, Zino Davidoff a Levi Strauss (spojené věci C-414/99, C-415/99, C-416/99, EU:C:2001:617, bod 47).

²⁵ – Viz rozsudek ze dne 20. listopadu 2001, Zino Davidoff a Levi Strauss (spojené věci C-414/99, C-415/99, C-416/99, EU:C:2001:617, bod 60).

C. Účinná soudní ochrana a procesní autonomie členských států

62. Účinná soudní ochrana ve smyslu čl. 19 odst. 1 SEU musí být jednotlivcům v oblastech, na které se vztahuje unijní právo, zajištěna prostřednictvím vhodných nápravných prostředků stanovených členskými státy²⁶.

63. Zásada účinné právní ochrany práv vyplývajících pro jednotlivce z unijního práva, na niž odkazuje uvedené ustanovení, „představuje obecnou zásadu unijního práva vyplývající z ústavních tradic společných členským státům, která byla zakotvena v článcích 6 a 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 a která je nyní potvrzena v článku 47 Listiny“²⁷.

64. Jak je známo, článek 47 Listiny v prvním pododstavci stanoví, že každý, jehož práva a svobody zaručené unijním právem byly porušeny, má za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem. Tomuto právu odpovídá povinnost uložená členským státům v čl. 19 odst. 1 SEU, aby stanovily prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých unijním právem.

65. Jak vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora, právo na účinnou právní ochranu je uplatnitelné již na základě samotného článku 47 Listiny, aniž by jeho obsah musel být upřesněn dalšími ustanoveními unijního práva nebo ustanoveními vnitrostátního práva členských států²⁸.

66. Z judikatury Soudního dvora dále vyplývá, že podstata práva na účinnou právní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny zahrnuje mimo jiné možnost nositele tohoto práva mít přístup k soudu, který má pravomoc zajistit dodržování práv, která nositeli tohoto práva zaručuje unijní právo, a za tím účelem zkoumat všechny právní a skutkové otázky relevantní pro řešení sporu, který mu je předložen²⁹.

67. Je však výsadou členského státu, aby na základě zásady procesní autonomie upravil procesní podmínky nápravných prostředků, které mají být poskytnuty jednotlivcům, za podmínky, že tyto podmínky nejsou v situacích, na které se uplatní unijní právo, „méně příznivé než v podobných situacích podléhajících vnitrostátnímu právu (zásada rovnocennosti) a v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných unijním právem (zásada efektivity)“³⁰.

68. V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora zásada rovnocennosti „předpokládá, že dotčené vnitrostátní pravidlo se použije bez rozdílu na žaloby, které jsou založeny na právech, jež jednotlivcům vyplývají z unijního práva, a na žaloby, které jsou založeny na porušení

²⁶ – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny (C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 32).

²⁷ – Viz rozsudek ze dne 21. prosince 2021, Randstad Italia (C-497/20, EU:C:2021:1037, bod 57); v tomto smyslu viz také rozsudek ze dne 15. července 2021, Komise v. Polsko (Kárný režim soudců) (C-791/19, EU:C:2021:596, bod 52).

²⁸ – Viz rozsudek ze dne 6. října 2020, État luxembourgeois (Právo na prostředek nápravy proti žádosti o informace v daňové oblasti) (C-245/19 a C-246/19, EU:C:2020:795, bod 54 a citovaná judikatura).

²⁹ – Viz rozsudek ze dne 6. října 2020, État luxembourgeois (Právo na prostředek nápravy proti žádosti o informace v daňové oblasti) (C-245/19 a C-246/19, EU:C:2020:795, bod 66 a citovaná judikatura).

³⁰ – Viz rozsudek ze dne 21. prosince 2021, Randstad Italia (C-497/20, EU:C:2021:1037, bod 58).

vnitrostátního práva, mají-li podobný předmět a důvody“³¹. Dodržování této zásady tedy znamená, že žaloby založené na porušení unijního práva jsou posuzovány stejně jako obdobné žaloby založené na porušení vnitrostátního práva³².

69. Zásada efektivity naproti tomu vyžaduje, aby při uplatňování zásady procesní autonomie procesní postupy v praxi neznemožňovaly nebo nadměrně neztěžovaly výkon práv přiznaných Unii³³.

70. Nicméně „unijní právo nemá za následek přinutit členské státy k tomu, aby zavedly jiné právní prostředky než ty, které stanoví vnitrostátní právo, ledaže by ze struktury dotčeného vnitrostátního právního řádu vyplývalo, že neexistuje žádný soudní procesní prostředek umožňující, ani incidenčně, zajistit dodržování práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, či musejí-li jednotlivci za účelem přístupu k soudu porušit právo“³⁴.

71. Z rovnováhy mezi zásadou účinné soudní ochrany a zásadou procesní autonomie členských států je třeba vyvodit indicie pro posouzení, zda je výklad popsany předkládajícím soudem v rozporu s výše uvedenými zásadami unijního práva.

1. Obecné znění výroku v řízeních o ochraně ochranné známky

72. Otázka správného znění výroku a ochrany poskytované v řízení o ochraně ochranné známky se v zásadě řídí vnitrostátním procesním právem. Podle čl. 129 odst. 3 nařízení 2017/1001 totiž soud pro ochranné známky použije procesní pravidla platná pro obdobná řízení ve věcech národních ochranných známek toho členského státu, na jehož území má sídlo, a to za předpokladu, že jsou však dodrženy zásady rovnocennosti a efektivity a je zaručeno základní právo na účinnou soudní ochranu podle článku 47 Listiny základních práv Evropské unie³⁵.

73. Jak uvedla Komise³⁶, přesné znění výroku a náležité odůvodnění rozsudku jsou nezbytné pro zajištění účinné ochrany práv zaručených unijním právním řádem, což však nevylučuje možnost, že to může být orgán provádějící výkon rozhodnutí, kdo určí, na které předměty s ochrannou známkou EU se vztahují příkazy a zákazy, za předpokladu, že nápravné prostředky stanovené vnitrostátním právem umožňují napadnout taková rozhodnutí u soudu.

74. Z nastínění, které učinil předkládající soud, vyplývá, že žalovaný nemá možnost dobrovolně splnit příkazy a zákazy obsažené v obecně formulovaném rozsudku, a proto je automaticky vystaven řízení o výkonu rozhodnutí a má omezené prostředky nápravy.

75. V této souvislosti by jedním z řešení mohlo být, jak patrně navrhuje vnitrostátní soud, uložení *ex ante* povinnosti uvádět na výrobcích trh určení.

³¹ – Viz rozsudek ze dne 17. března 2016, Bensada Benallal (C-161/15, EU:C:2016:175, bod 29); v tomto smyslu viz také rozsudek ze dne 27. června 2013, Agrokonsulting-04 (C-93/12, EU:C:2013:432, bod 39).

³² – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2015, Târşia (C-69/14, EU:C:2015:662, bod 34).

³³ – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 2021, Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N. (C-949/19, EU:C:2021:186, bod 43); rozsudek ze dne 13. prosince 2017, El Hassani (C-403/16, EU:C:2017:960, bod 26); rozsudek ze dne 15. března 2017, Aquino (C-3/16, EU:C:2017:209, bod 48).

³⁴ – Viz rozsudek ze dne 21. prosince 2021, Randstad Italia (C-497/20, EU:C:2021:1037, bod 62); v tomto smyslu viz také rozsudek ze dne 14. května 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 143).

³⁵ – Viz rozsudek ze dne 13. ledna 2022, Minister Sprawiedliwości (C-55/20, EU:C:2022:6, body 104 a 105 a citovaná judikatura).

³⁶ – Vyjádření Komise, body 39 až 41.

76. Samotné zjištění, že žalovaný má potíže se získáním informací o původním dodavateli, však podle mého názoru nemůže představovat právní základ, který by odůvodňoval takové uložení povinnosti vlastníkovi. V unijním právu totiž neexistují žádné textové, teleologické nebo kontextové prvky výkladu, které by k takovému řešení vedly.

77. Nemám tedy za to, že existuje prostor pro uložení povinnosti uvádět na výrobcích jejich místo použití, která by kromě toho, že by pro vlastníka znamenala další zátěž, mohla být ve skutečnosti v omezené míře rezolutní. Nelze totiž vyloučit, že skutečné místo určení výrobku se v praxi liší od uvedeného místa, a proto by taková povinnost mohla zkomplikovat přesun distribuce určitého výrobku z jednoho trhu na druhý a v podstatě omezit volný pohyb zboží stanovený v článku 36 SFEU. Kromě toho by takové uložení, které by rovněž znamenalo další finanční zátěž pro vlastníka práva z ochranné známky, mohlo mít za následek rozšíření nezákonných dovozních praktik.

78. Aby však bylo dodrženo právo na účinný prostředek nápravy, musí být zajištěno, aby soud mohl zkoumat otázku, které výrobky byly uvedeny na vnitřní trh a které nikoli.

79. Vhodnější by bylo, kdyby toto ověření bylo provedeno v řízení ve věci samé, což by mělo za následek, že výsledek tohoto ověření by byl převzat do výroku rozsudku.

80. Identifikace výrobků v rozsudku soudu rozhodujícího ve věci samé by byla výsledkem výkladu v souladu s unijním právem, a tedy vhodná pro plné dodržení výše uvedených zásad účinné soudní ochrany.

81. Není-li to možné, jak se zdá z vyjádření předkládajícího soudu, protože by to předpokládalo předchozí uvedení konečného místa určení zboží vlastníkem ochranné známky, bylo by možné odložit takové ověření dokonce až do okamžiku výkonu rozhodnutí, pokud by v tomto řízení žalovaný mohl využít procesní prostředky, které by mu umožnily získat rozhodnutí „soudu“ o skutkové otázce relevantní pro rozhodnutí sporu, který je předmětem daného řízení, tedy o přesné identifikaci výrobků uvedených na trh v EHP a chráněných ochrannou známkou.

82. Konečně je vhodné, aby se při obecném posuzování přiměřenosti vnitrostátního procesního systému neopomněla zvážit případná existence systému občanskoprávní odpovědnosti za neoprávněné zabavení, který by sice představoval prostředek ochrany *ex post*, ale zaprvé by mohl být považován za prostředek nahrazující škodu způsobenou v případě nezákonného zabavení a zadruhé by mohl mít odrazující účinek pro vlastníky práv, kteří by tak byli motivováni podávat návrhy na předběžná opatření pouze v situacích, kdy je nezákonný původ výrobků zřejmý. Ve skutečnosti již existují, jak uvedla žalobkyně ve svém vyjádření³⁷, příklady evropských vnitrostátních právních předpisů, které stanoví vnitrostátní řízení, které se řídí výše uvedeným režimem, jehož cílem je dosáhnout rovnováhy mezi cílem volného pohybu zboží a bojem proti protiprávnímu jednání.

83. Veškerá posouzení konkrétního případu jsou samozřejmě věcí vnitrostátního soudu, který tak bude muset ověřit, zda s ohledem na zásady unijního práva uvedené ve výše uvedených úvahách vnitrostátní procesní právo skutečně přiznává žalovanému v řízení v oblasti ochrany ochranné známky EU právo na plnou soudní ochranu.

³⁷ – V bodě 21 vyjádření žalobkyně; viz také body 54 až 80, kde jsou popsána řízení platná v některých členských státech, pokud jde o předběžná a vykonávací opatření.

2. Důkazní břemeno ohledně souhlasu vlastníka ochranné známky

84. Obecným pravidlem je, že důkazní břemeno ohledně souhlasu vlastníka práva z ochranné známky nese strana, která se tohoto souhlasu dovolává. Soudní dvůr mnohokrát zopakoval, že důkazní břemeno ohledně souhlasu vlastníka ochranné známky nese strana, která se takového souhlasu dovolává³⁸.

85. Mohou však nastat situace, kdy je nutné toto pravidlo upravit. Jak bylo totiž stanoveno v rozsudku *Van Doren + Q*, důkaz o splnění podmínek vyčerpání práv z ochranné známky spočívá na vlastníkovi, pokud by uplatnění obecného pravidla – tedy důkaz na straně žalovaného – mohlo mít za následek, že by si vlastník práva mohl rozdělit vnitrostátní trhy³⁹, což je riziko, které, jak uvedl Soudní dvůr v citovaném rozsudku, nastává „když [...] vlastník ochranné známky prodává své výrobky v EHP prostřednictvím systému výhradní distribuce“⁴⁰.

86. Pokud by totiž žalovaný nemohl získat informace nezbytné k určení, zda byl daný výrobek určen vlastníkem ochranné známky EU k uvedení na trh EHP, mohlo by dojít k negativním účinkům, jako je roztržitost vnitřního trhu. V takových případech by tedy mohlo být důkazní břemeno obráceno, takže by bylo „na vlastníkovi ochranné známky, aby prokázal, že výrobky byly původně uvedeny na trh jím samotným nebo s jeho souhlasem mimo EHP. Pokud by takový důkaz byl předložen, bylo by pak na třetí straně, aby prokázala existenci souhlasu vlastníka s následným uvedením výrobků na trh v EHP“⁴¹.

87. Prokázání, že vlastník ochranné známky používá systém výhradní distribuce, je tedy dostatečnou podmínkou pro obrácení důkazního břemene za výše uvedených podmínek.

88. Z důkazů předložených předkládajícím soudem však není zřejmé, zda je toto kritérium v projednávané věci splněno: žalobkyně naopak popírá, že by používala systém výhradní distribuce, ačkoli tvrdí, že na polském území má status autorizovaného distributora pouze jeden hospodářský subjekt a že kromě distribuční sítě spoluvytvořené společností Harman existuje mnoho dalších hospodářských subjektů, které v Polsku distribuují výrobky Harman, a že tuto úlohu zastávala sama žalovaná⁴².

89. Bude tedy na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda lze v daném případě považovat distribuci ze strany žalobkyně za výhradní. Pokud by tomu tak bylo, mohlo by při použití rozsudku *Van Doren + Q* dojít k obrácení důkazního břemene, tedy zatížení žalobkyně, která je vlastníkem ochranné známky, důkazem o nevyčerpání práv.

90. V případě, že se neprokáže existence výhradní distribuce, lze připustit úpravu tradičních pravidel dokazování v řízení o porušení výlučného práva z ochranné známky ve vztahu ke konkrétním okolnostem týkajícím se uvádění zboží na trh. Pokud u dotčeného zboží chybí jakýkoli údaj, z něhož by bylo možné odvodit trh prvního uvedení, soud poté, co zjistí, že neexistují žádné praktické prostředky vhodné k překonání výše uvedené důkazní nouze, přistoupí k úpravě důkazního břemene při dodržení výše uvedené zásady účinné soudní ochrany.

³⁸ – Viz rozsudek ze dne 20. listopadu 2001, *Zino Davidoff a Levi Strauss* (spojené věci C-414/99, C-415/99, C-416/99, EU:C:2001:617, bod 54).

³⁹ – Viz rozsudky ze dne 20. listopadu 2001, *Zino Davidoff a Levi Strauss* (spojené věci C-414/99, C-415/99, C-416/99, EU:C:2001:617, bod 54); ze dne 8. dubna 2003, *Van Doren + Q* (C-244/00, EU:C:2003:204, body 37 a 38); a ze dne 20. prosince 2017, *Schweppes* (C-291/16, EU:C:2017:990, bod 52).

⁴⁰ – Viz rozsudek ze dne 8. dubna 2003, *Van Doren + Q* (C-244/00, EU:C:2003:204, bod 39).

⁴¹ – Viz rozsudek ze dne 8. dubna 2003, *Van Doren + Q* (C-244/00, EU:C:2003:204, bod 41).

⁴² – Vyjádření žalobkyně v původním řízení, bod 6.

91. Posouzení, které provede vnitrostátní soud, bude mít za cíl ověřit, zda žalovaný nečelí „*probatio diabolica*“ z důvodu, že skutkové okolnosti, které mohou prokázat vyčerpání práv z ochranné známky, jsou zcela mimo jeho sféru vlivu a znalostí.

92. Uvádím však, že pouhé zjištění, že žalovaný má potíže se získáním informací od svého dodavatele, nemůže představovat jediný prvek odůvodňující úpravu důkazního břemene.

93. V případě, že výhradní distribuce vlastníkem ochranné známky nebyla zjištěna, je třeba úpravu důkazního břemene týkající se vyčerpání práv z ochranné známky považovat za možnou pouze tehdy, pokud se zjistí, že je prakticky nemožné, aby žalovaný předložil důkaz o okolnosti, která je základem práva, jehož se domáhá.

IV. Závěry

94. Na základě všech výše uvedených úvah navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na otázku položenou Sądem Okręgowym w Warszawie (krajský soud ve Varšavě, Polsko) následovně:

„Článek 15 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie ve spojení s čl. 36 druhou větou SFEU, čl. 19 odst. 1 SEU a článkem 47 Listiny základních práv musí být vykládán v tom smyslu, že unijní právo nebrání takové praxi, podle které soud v řízení o ochraně ochranné známky EU použije ve výroku rozsudku obecnou formulaci, a ponechá tak na orgánu provádějícím výkon rozhodnutí, aby určil výrobky, které jsou předmětem rozhodnutí. To platí za předpokladu, že v řízení o výkonu rozhodnutí je žalovanému umožněno zpochybnit určení výrobků uvedených na trh a soud může přezkoumat a rozhodnout, které výrobky byly skutečně uvedeny na trh EHP se souhlasem vlastníka ochranné známky. V řízení o ochraně ochranné známky EU, kdy žalovaný namítá, že došlo k vyčerpání práv, ale nemá přístup k potřebným informacím, musí vnitrostátní soud zvážit změnu rozložení důkazního břemene jak v případě, že je prokázána výhradní distribuce, tak v případě, že prokázání skutkových okolností na podporu námitek žalovaného je pro žalovaného prakticky nemožné.“